

[XXX]

AnonymiseretSendt pr. e-mail til [\[XXX\]](#)Frederiksborggade 15
1360 København KBesøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København KTlf. 3395 5785
Fax 3395 5799www.ekn.dk
ekn@ekn.dk**Afgørelse – Klage over Silkeborg Kommunes afgørelse om pålæg af tilslutningspligt****31. januar 2013**

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Deres ref.

Silkeborg Kommunes byråd godkendte den 27. februar 2012 et projektforslag fra Silkeborg Varme A/S¹ om tilslutningspligt for Funder, Lysbro og Funder Kirkeby. På den baggrund pålagde kommunen ved afgørelse af 26. marts 2012 Deres ejendom tilslutningspligt til Silkeborg Varme A/S. Kommunen meddelte i den forbindelse afslag på Deres ansøgning om fritagelse fra tilslutningspligten. De har ved e-mail af 16. april 2012 klaget til Silkeborg Kommune over kommunens afgørelse af 26. marts 2012. Silkeborg Kommune har ved e-mail af 18. april 2012 videresendt Deres klage til Energiklagenævnet. På baggrund af Deres klage behandlede Silkeborg Kommune sagen igen. Ved fornyet afgørelse af 11. oktober 2012 fastholdt Silkeborg Kommune pålægget om tilslutningspligt og afslaget på fritagelse fra tilslutningspligten. Kommunen meddelte endvidere afslag på dispensation fra tilslutningspligten. Energiklagenævnet behandler de to afgørelser fra Silkeborg Kommune samlet i denne afgørelse.

Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet ophæver Silkeborg Kommunes afgørelser af 26. marts 2012 og 11. oktober 2012, hvorved kommunen pålagde Deres ejendom tilslutningspligt til Silkeborg Varme A/S og meddelte afslag på fritagelse og dispensation herfra, og sagen hjemvises til fornyet behandling i kommunen. Sagens baggrund og en nærmere begrundelse for Energiklagenævnets afgørelse fremgår nedenfor.

¹ Af projektforslaget fremgår, at det er udarbejdet af Silkeborg Fjernvarme A/S. Det fremgår ligeledes af den påklagede afgørelse, at det er Silkeborg Fjernvarme A/S, som kommunen pålægger tilslutningspligt til. Silkeborg Fjernvarme A/S indgår som datterselskab i en koncern, hvis moderselskab er Silkeborg Forsyning A/S. Silkeborg Fjernvarme A/S ejes 100 pct. af moderselskabet Silkeborg Forsyning A/S. Silkeborg Forsyning A/S har overfor Energiklagenævnet oplyst, at Silkeborg Fjernvarme A/S og et andet helejet datterselskab, Silkeborg Kraftvarmeværk A/S, med virkning fra den 1. januar 2011 fusionerede – med Silkeborg Fjernvarme A/S som det fortsættende selskab. I samme forbindelse ændrede Silkeborg Fjernvarme A/S navn til Silkeborg Varme A/S. På den baggrund har Energiklagenævnet valgt at benytte det pr. 1. januar 2011 korrekte navn Silkeborg Varme A/S.

Sagens baggrund

Silkeborg Varme A/S (herefter værket) anmodede den 18. januar 2011 Silkeborg Kommune om godkendelse af værkets projektforslag for fjernvarmeforsyning af Funder, Lysbro og Funder Kirkeby. Projektområdet var udlagt til individuel naturgasforsyning, og projektforslaget indebar en ændring af områdeafgrænsningen mellem naturgasforsyning fra HMN Naturgas I/S og fjernvarme leveret af værket. Det fremgik af projektforslaget for dette konverteringsprojekt, at de lovgivningsmæssige muligheder for pålæggelse af tilslutningspligt for ny og eksisterende bebyggelse blev forudsat anvendt, og at værket ville udarbejde et projektforslag om tilslutningspligt for området.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Den 22. januar 2011 anmodede værket endvidere Silkeborg Kommune om godkendelse af et projektforslag om tilslutningspligt for Funder, Lysbro og Funder Kirkeby. Ved projektforslaget ønskede værket eksisterende og nye bebyggelser pålagt tilslutningspligt til værket. Af sagens akter fremgår, at en del ubebyggede matrikler omfattet af projektforslaget tidligere var pålagt tilslutningspligt til kollektiv forsyning ved lokalplan.

Side 2 af 15

Silkeborg Kommune meddelte ved brev af 8. juni 2011 værket, at projektforslaget om ændringen af områdeafgrænsningen fra individuel naturgas til fjernvarme var blevet godkendt. Denne afgørelse er ikke blevet påklaget til Energiklagenævnet.

Ansøgningen om godkendelse af projektforslaget om tilslutningspligt blev sendt i høring hos berørte grundejere ved Silkeborg Kommunes brev af 9. juni 2011. Af brevet fremgik bl.a., at tilslutning til fjernvarme for eksisterende bebyggelse skulle ske inden, at der var gået ni år. Projektforslaget var ikke vedlagt brevet. Af brevet fremgik, at ansøgningen om godkendelse af projektforslaget kunne ses på Silkeborg Kommunes hjemmeside eller rekvireres hos kommunen pr. e-mail eller pr. telefon. Silkeborg Kommune bemærkede i brevet, at kommunen var indstillet på at godkende Silkeborg Fjernvarme A/S' ansøgning om tilslutningspligt. Begrundelsen herfor var, at med et påbud om tilslutningspligt ville tilslutningen til fjernvarme i området ske hurtigere og sluttilslutningen blive højere. Kommunen bemærkede i den forbindelse, at beregningerne for projektet om ændring af områdeafgrænsningen fra individuel naturgas til fjernvarme viste, at det var mere samfundsøkonomisk fordelagtigt at udbrede fjernvarme til området, i stedet for at beholde den nuværende opvarmningsform. For at understøtte udbredelsen af fjernvarmen vurderede Silkeborg Kommune, at det var fornuftigt at pålægge tilslutningspligt. Kommunen lagde endvidere til grund, at den gennemsnitlige forbruger ikke ville få større udgifter til opvarmning ved projektets gennemførelse, da fjernvarmen på Silkeborg Kraftvarmeværk produceres som kraftvarme og dermed fremstil-

ler både varme og el, hvilket giver en bedre energiudnyttelse end individuel naturgasforsyning.

Høringsbrevet af 9. juni 2011 var vedlagt tre bilag. Bilag 1 indeholdte en uddybning af varsel om påbud om tilslutningspligt, herunder en redegørelse for tidspunktet for tilslutningspligt, økonomiske følger af tilslutningen til fjernvarmenettet, herunder brugerøkonomien, oplysninger om retsvirkningerne af påbuddet om tilslutningspligt, oplysning om reglerne for, hvilke bebyggelser der ikke vil kunne blive pålagt tilslutningspligt, herunder oplysning om muligheden for at søge om dispensation fra tilslutningspligten, tinglysning og lovgrundlaget m.m. For så vidt angik muligheden for at søge om dispensation bemærkede kommunen, at for eksisterende bebyggelse ville dispensationsmuligheden først blive vurderet ved udløbet af fristen for tilslutning. Bilag 2 indeholdte et oversigtskort over det område, der var omfattet af projektforslaget, og bilag 3 indeholdte en gengivelse af § 15 og § 17 i tilslutningsbekendtgørelsen², der indeholder reglerne om henholdsvis fritagelse og dispensation fra tilslutningspligt.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Side 3 af 15

På baggrund af høringsbrevet af 9. juni 2011 anførte De ved e-mail af 16. juni 2011, at Deres ejendom var fritaget fra tilslutningspligten. De henviste i den forbindelse til, at De i ca. 5 år udelukkende havde fyret med træ til brug for opvarmning af ejendommen. Naturgassen blev alene anvendt til opvarmning af brugsvandet. De anførte endvidere, at De havde planer om at etablere solvarmeanlæg, samt planer om at bruge Deres brændeovn til at opvarme brugsvandet, så De blev helt uafhængig af naturgassen. Endelig anførte De, at tilslutningspligten ville medføre en stigning i Deres varmeudgifter. De har endvidere fremsendt det udfyldte skema "Oplysninger om bygningens eksisterende varmeinstallation" til kommunen.

Ingeniørfirmaet Rambøll udarbejde i december 2011 en rapport til Silkeborg Kommune vedrørende en teknisk vurdering af de ansøgninger om dispensation, som kommunen havde modtaget. Deres ansøgning var omfattet af rapporten. Det fremgår bl.a. af rapporten, at en brændeovn ikke kan sidestilles med et træfy.

Silkeborg Kommunes byråd godkendte på et møde den 27. februar 2012 projektforslaget om tilslutningspligt. Af dagsordenen fra byrådets møde fremgår oplysninger om brugerøkonomien i projektforslaget for år 2012. Disse oplysninger fremgik ikke af høringsbrevet af 9. juni 2011. Oplysningerne fremgår dog af den påklagede afgørelse af 26. marts 2012, hvorved kommunen pålagde Deres ejendom tilslutningspligt til værket og meddelte afslag på Deres ansøgning om fritagelse.

² Bekendtgørelse nr. 31 af 29. januar 2008, nugældende bekendtgørelse nr. 690 af 21. juni 2011 med senere ændringer.

De klagede ved e-mail af 16. april 2012 til Silkeborg Kommune over afgørelsen af 26. marts 2012. Til støtte for klagen anførte De navnlig følgende:

- Silkeborg Kommune henviser i afgørelsen til Energistyrelsens vejledning til den nugældende tilslutningsbekendtgørelse. Det er imidlertid den tidligere gældende bekendtgørelse, som sagen skal afgøres efter. Energistyrelsens vejledning kan endvidere ikke have forrang for ordlyden af en bekendtgørelse.
- Ifølge Vestre Landsrets Kendelse af 28. juni 2005, 4. afdeling, B-0001-04 skal ord og vendinger i lovgivningen forstås, som de forstås i daglig tale, hvis ikke loven konkret indeholder en forståelsesramme for ordet og vendingen. Ordet træfyr skal således forstås, som det forstås i almindelige tale, og ikke som det forstås i Energistyrelsens vejledning til tilslutningsbekendtgørelsen. En ejendom, hvor en brændeovn/et træfyr dækker behovet for rumopvarmning, og hvor naturgasfyret kun bruges til opvarmning af varmt brugsvand, får dækket mere end 50 pct. af ejendommens behov for varme ved brændeovnen. En sådan ejendom er derfor fritaget for tilslutningspligten, jf. tilslutningsbekendtgørelsen § 15, stk. 2
- Tilslutningspligten vil medføre en stigning i varmeudgifterne på ca. 633 pct. Dette vil betyde, at ejendommen må sælges.
- Klimahensyn tilsidesættes ved pålæg af tilslutningspligt, idet de enkelte borgere herved mister muligheden for at investere i alternative, CO₂ neutrale energiformer. Endvidere vil biogas inden 2030 have erstattet naturgas. Den CO₂ neutrale biogas vil kunne distribueres i de nuværende naturgasrør, som kan ligge i jorden i yderligere 75 år. Det er også en tilsidesættelse af klimahensyn, at kommunen ikke afventer denne udvikling, men i stedet gennemtvinger fjernvarme.
- Det er ikke rigtigt, at projektet med omlægning fra naturgas til fjernvarme er et godt projekt med en samfundsøkonomisk fordel på 37 mio. kr. Værket har mingeleret med de relevante tal, således at projektet kommer til at udvise et overskud ved omlægning. De samfundsøkonomiske omkostninger er ikke gennemarbejdet tilstrækkeligt, ligesom alle omkostninger ikke er medregnet. Derfor er de samfundsøkonomiske beregninger ikke gennemskuelige. Projektet vil aldrig kunne give et samfundsøkonomisk positivt resultat ved at omlægge fra naturgas til fjernvarme.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Side 4 af 15

- Værket har ikke kapacitet til at forsyne de nye områder. Værket skal derfor igennem en meget stor renovering og udbygning, hvilket vil få store økonomiske konsekvenser for forbrugerne, såvel nuværende som fremtidige forbrugere. Endvidere betyder værkets kampagnetilslutningstilbud, at engangsbetalingerne ved tilslutning, der ellers skulle finansiere udbygningen af ledningsnettet, bliver 47 mio. kr. mindre. Denne del vil derfor skulle dækkes af de allerede eksisterende forbrugere.
- I kommunens afgørelse er det på baggrund af projektforslagets brugerøkonomiske beregninger og nye beregninger fra 2012 antaget, at hovedparten af forbrugerne vil opnå billigere eller uændrede udgifter til varmforsyning. Oplysningerne i projektforslaget og kommunens afgørelse om brugerøkonomi er imidlertid ikke korrekte. Der er for det første ikke taget hensyn til følgeskaderne ved installation af fjernvarme, hvis udbedring kan beløbe sig til adskillige tusinde kroner. For det andet viser udregninger foretaget af HMN Naturgas I/S, at langt mindre end halvdelen af forbrugerne vil have et økonomisk incitament til at vælge fjernvarme.
- Mange borgere vil ikke kunne skaffe pengene til fjernvarmetilslutningen, heller ikke til den nedsatte kampagnepris.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Side 5 af 15

Deres klage var endvidere vedlagt kopi af bl.a. Deres årsopgørelser fra 2011 og lønsedler.

Silkeborg Kommune sendte som anført Deres klage til Energiklagenævnet den 18. april 2012. Kommunen valgte imidlertid også at behandle sagen igen, og ved afgørelse af 11. oktober 2012 fastholdt Silkeborg Kommune pålægget om tilslutningspligt og afslaget på fritagelse fra tilslutningspligten. Kommunen meddelte endvidere afslag på dispensation fra tilslutningspligten. De klagede ved e-mail af 17. oktober 2012 over kommunens fornyede afgørelse.

De påklagede afgørelser

De påklagede afgørelser er vedlagt som bilag 1.

Deres synspunkter og bemærkninger

De finder, at Silkeborg Kommunes afgørelse skal ændres, således at De meddeles fritagelse eller dispensation fra tilslutningspligten. Til støtte for klagen af 17. oktober 2012 har De navnlig anført følgende:

- Kommunen har ikke taget kontakt til Dem for at høre, hvilken brændeværk der er installeret, ligesom kommunen heller ikke har været ude og se de faktiske forhold. Der er således tale om en ren skrivebords-

vurdering af de faktiske forhold, og en ren kopi af Silkeborg Kommunes første afgørelse.

- Silkeborg Kommunes vurdering af, at fjernvarmen ikke vil indebære en udgiftsstigning er begrundet i et rådighedsbeløb på 14.145 kr. pr. måned. Kommunen ser dog bort fra den fremsendte dokumentation vedrørende medicinudgifter på årligt omkring 30.000-33.000 kr. Derudover kommer daglige leveomkostninger til mad, tøj, benzin m.v. Deres budget er sammensat efter de nuværende varmeudgift, og De har ikke de fornødne midler til at kunne finansiere en stigning i varmeudgiften på over 600 pct. Hertil kommer anlægsudgifterne til fjernvarme på 100.000-120.000 kr.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

I Deres høringsvar til Energiklagenævnet af 2. januar 2013 har De via Poul Pedersen ApS, Bygningsingeniører og Konsulenter endvidere fremsendt beregninger til eftervisning af energiforbruget i ejendommen. I høringsvaret er navnlig anført følgende:

Side 6 af 15

- Efter korrespondance herom har Silkeborg Kommune i e-mail af 24. oktober 2012 angivet retningslinjer for eftervisning af lavenergibyggeri efter daværende bygningsreglement. Dette svar er kommenteret i et brev af 29. oktober 2012 til kommunen, hvor der foreslås en konkret beregningsmetode. Denne metode er accepteret af Silkeborg Kommune i e-mail af 7. november 2012.
- Der er udarbejdet to beregninger for ejendommen. Den første beregning er i henhold til aftale med Silkeborg Kommune udført med de aktuelle arealer for klimaskærm og krav til u-værdier angivet i BR72. Kravene fra BR72 er valgt, selv om huset faktisk er opført i 1969. Dette skyldes, at de første egentlige anvendelige krav kom med bygningsreglementet i 1972. De tekniske installationer indregnes med data for tidstypiske anlæg. Dette gælder kedel, pumper, fordelingsanlæg m.m. Beregningen ud fra bygningsreglementkrav giver et nettoenergibehov på 341,8 kWh pr. m² pr. år. Den anden beregning er i henhold til aftale udført med de aktuelle arealer for klimaskærm, og uværdier beregnet i henhold til DS 418, ud fra de aktuelle isoleringsforhold. Der indregnes de aktuelle tekniske installationer for kedel, pumper, gulvvarmeanlæg m.m. Beregningen ud fra bygningsreglementkrav giver et nettoenergibehov på 134,6 kWh pr. m² pr. år.
- Beregningen for de aktuelle forhold er foretaget efter de beregningsregler, der anvendes i forbindelse med energimærkning af eksisterende boliger. Der er løbende foretaget energiforbedringer af ejendommen, hvor hele klimaskærmen næsten er udskiftet. Beregningerne viser, at

ejendommen ville få energimærke "e", hvilket svarer til bygninger opført frem til 2006. Energimærket for BR72 krav er "G". Dette viser at ejendommen er forbedret i væsentlig grad. Det nuværende energibehov andrager 40 pct. i forhold til opførelsestidspunktet, og må vurderes som lavenergibygnings set i forhold til kravene på opførelsestidspunktet. I henhold til vejledning nr. 5015 af 31. maj 1983 om kollektiv varmforsyning og vedvarende energi - fritagelse for tilslutning, kan kommunalbestyrelsen ikke pålægge tilslutningspligt til fjernvarme, hvis en ejendom har et energiforbrug, der er mindre end halvdelen af det projekterede forbrug. Dette svarer nøje til anvisningerne fra Silkeborg Kommune. Ejendommen må derfor være fritaget fra tilslutningspligten.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Værkets bemærkninger

Side 7 af 15

Værket er ikke fremkommet med bemærkninger til sagen.

Silkeborg Kommunes udtalelse

Silkeborg Kommune er ikke kommet med en udtalelse til sagen. I stedet henviser kommunen til dagsordenen fra kommunens godkendelse af projektforslaget om tilslutningspligt, der er blevet fremsendt til Energiklagenævnet som en del af sagens akter.

Øvrige oplysninger

Projektforslaget om tilslutningspligt er vedlagt som bilag 2.

Retsgrundlaget

Retsgrundlaget for Energiklagenævnets afgørelse er vedlagt som bilag 3.

Energiklagenævnets begrundelse

Ad Silkeborg Kommunes sagsbehandling

Det fremgår af dagsordenen fra byrådets møde den 27. februar 2012, at Silkeborg Kommune har truffet afgørelsen om pålæggelse af tilslutningspligt bl.a. på baggrund af beregninger for brugerøkonomien for år 2012. Det materiale, som de berørte grundejere er blevet hørt over ved brev af 9. juni 2011 (bl.a. projektforslaget), indeholder ikke de opdaterede beregninger for brugerøkonomi for år 2012, men alene beregninger for år 2011.

Silkeborg Kommunes godkendelse af projektforslaget om tilslutningspligt er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand og skal derfor opfylde forvaltningslovens³ regler, herunder reglerne om partshøring.

³ Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012 af forvaltningsloven.

Det følger af forvaltningslovens § 19, stk. 1, at såfremt en part i en sag ikke kan antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Energiklagenævnet bemærker, at De må anses for part i sagen vedrørende pålæggelse af tilslutningspligt på Deres ejendom. Energiklagenævnet finder, at kommunen ved inddragelsen af nye brugerøkonomiske beregninger for 2012 har indhentet nye faktiske oplysninger til brug for sagens afgørelse. Selvom de brugerøkonomiske beregninger fra 2012 ikke adskiller sig væsentligt fra de brugerøkonomiske beregninger for 2011, er brugerøkonomien et af de hovedhensyn, som Silkeborg Kommune ved godkendelsen af projektforslaget har lagt vægt på. Energiklagenævnet finder endvidere, at rapporten fra Rambøll er en ny faktisk oplysning af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Energiklagenævnet finder på den baggrund, at Silkeborg Kommune burde have partshørt de berørte grundejere over de nye faktiske oplysninger, forinden kommunen traf afgørelse i sagen. Manglende partshøring vil som udgangspunkt føre til, at Silkeborg Kommunes afgørelse skal ophæves, og at sagen skal hjemvises med henblik på fornyet behandling, herunder at kommunen skal foretage den ovennævnte partshøring.

I forbindelse med klagesagens behandling for Energiklagenævnet er De blevet bekendt med dagsordenen fra Silkeborg Kommunes byråds møde den 27. februar 2012 og rapporten fra Rambøll. Deres opmærksomhed er i den forbindelse blevet henledt på oplysningerne om brugerøkonomien for år 2012, og De har herved haft mulighed for at fremkomme med bemærkninger hertil. Henset hertil finder Energiklagenævnet, at Silkeborg Kommunes sagsbehandlingsfejl i form af manglende partshøring må anses for repareret i forbindelse med sagsbehandlingen ved Energiklagenævnet. Energiklagenævnet finder derfor ikke tilstrækkelig anledning til at ophæve Silkeborg Kommunes afgørelse som følge af denne sagsbehandlingsfejl.

Energiklagenævnet bemærker endvidere, at de opdaterede beregningerne for år 2012 ikke ændrer ved projektforslagets brugerøkonomiske forudsætninger i en sådan grad, at projektforslaget herved ændrer karakter. Silkeborg Kommunes fremgangsmåde har således ikke været i strid med tilslutningsbekendtgørelsen § 3, stk. 1, nr. 8, om de indholdsmæssige krav til et projektforslag, sammenholdt med bekendtgørelsens § 4 om skriftlig underretning af berørte grundejere.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Side 8 af 15

Ad Projektforslaget om tilslutningspligt

Det fremgår af varmemforsyningslovens⁴ §§ 11 og 12, at kommunalbestyrelsen kan pålægge eksisterende og ny bebyggelse tilslutningspligt. Disse bestemmelser overlader et meget vidt skøn til kommunen, og det er hermed i væsentligt omfang overladt til kommunen at bestemme, hvorvidt den ønsker at pålægge tilslutningspligt. Pålæggelse af tilslutningspligt er et såkaldt ”styringsmiddel” (værktøj), som kommunen kan vælge at benytte sig af som led i dens generelle varmeplanlægning, hvis kommunen f.eks. ønsker at fremme udbredelsen af kollektiv forsyning, herunder en bestemt form for kollektiv forsyning. Kommunens beslutning om pålæggelse af tilslutningspligt skal baseres på saglige hensyn, som f.eks. miljøhensyn, hensyn til varmeprisen, eller hensyn til beskyttelse af foretagne investeringer og dermed sikring af fortsat kollektiv forsyning m.v. Hvis kommunens beslutning i øvrigt er baseret på saglige hensyn, der i det konkrete tilfælde vægter tungere, indeholder varmemforsyningslovens regler imidlertid ikke et krav om, at brugerøkonomien nødvendigvis skal være positiv (dvs. at udgifterne til varme skal blive lavere for de berørte grundejere).

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Side 9 af 15

Varmeforsyningslovens §§ 11 og 12 indeholder dog et krav om, at pålæggelse af tilslutningspligt skal forudsættes i et godkendt projektforslag. Tilslutningsbekendtgørelsen, der er udstedt med hjemmel i varmemforsyningsloven, indeholder de nærmere regler for proceduren i forbindelse med kommunens pålæggelse af tilslutningspligt, herunder regler om kommunens godkendelse af projektforslaget, de indholdsmæssige krav til projektforslaget og høring af de berørte borgere. Tilslutningsbekendtgørelsens regler har således – med undtagelse af bekendtgørelsens §§ 15-17 om fritagelse og dispensation for visse ejendomme – i overvejende grad karakter af formelle procedureregler.

Det følger af tilslutningsbekendtgørelsens § 2, at en kommune ikke kan pålægge tilslutnings- eller forblivelsespligt, før forudsætningerne herfor er belyst i et godkendt projekt. Projektet skal som udgangspunkt, i det omfang som er nødvendigt, indeholde de oplysninger, der fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 3, nr. 1 – 10. Det projektforslag, som værket i den konkrete sag har udarbejdet, indeholder oplysninger om bl.a. de ansvarlige for projektet, forholdet til varmeplangrundlaget, fastlæggelse af forsyningsområdet, en oversigt over de ejendomme, som er omfattet af projektforslaget samt oplysninger om de økonomiske konsekvenser for brugerne. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at projektforslaget indeholder de oplysninger, som i den konkrete situation er nødvendige for, at Silkeborg Kommune kan bedømme ansøgningen om godkendelse af projektforslaget for tilslutningspligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1-10.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1184 af 14. december 2011 om varmemforsyning.

Særligt for så vidt angår oplysninger om brugerøkonomi bemærker Energiklagenævnet, at § 3, nr. 6, ikke indeholder nærmere krav til, hvilke specifikke standarder der skal anvendes ved beregningerne for brugerøkonomi. Det giver herefter ikke Energiklagenævnet anledning til bemærkninger, at der ved projektforslagets prissammenlignende beregningseksempler for privatbeboelse er anvendt et standard parcelhus på 140 m² med et gennemsnitligt varmebehov på 21,6 MWh og et rækkehus på 89 m² med et gennemsnitligt varmebehov på 7,8 MWh. Energiklagenævnet finder, at disse beregningseksempler – sammen med projektforslagets øvrige oplysninger – er egnet til en generel illustration af de økonomiske konsekvenser for de berørte grundejere. Energiklagenævnet bemærker også i denne sammenhæng, at hverken § 3, nr. 6, eller tilslutningsbekendtgørelsens øvrige bestemmelser indeholder et krav om, at der skal være positiv brugerøkonomi, for at tilslutningspligt kan pålægges. Uanset om brugen af andre tal og størrelser i beregningerne måtte vise en mindre grad af positiv brugerøkonomi (som ved det af HMN Naturgas I/S udførte beregningseksempel), er Silkeborg Kommune ikke derved afskåret fra at pålægge tilslutningspligt af i øvrigt saglige grunde.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Side 10 af 15

Tilslutningsbekendtgørelsens § 4 fastsætter, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at grundejere, der efter et projektforslag forudsættes pålagt tilslutningspligt, underrettes skriftligt om projektforslaget med henblik på, at eventuelle bemærkninger kan blive fremsendt inden for 4 uger. Grundejere, der ifølge projektforslaget forudsættes pålagt tilslutningspligt, skal have skriftlig meddelelse om såvel godkendelse af tilslutningsprojektet som beslutning om pålæg af tilslutningspligt med oplysning om klageadgang og klagefrist, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 5. Endvidere fremgår det af bekendtgørelsens § 20, stk. 1, at kommunalbestyrelsens beslutninger efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 2, 3 og 4 skal meddeles skriftligt til ejeren af den pågældende ejendom, og at beslutninger efter bekendtgørelsens §§ 8, 10 og 11 skal meddeles samtidig med meddelelsen om godkendelsen af det projekt, der belyser forudsætningerne for beslutningen.

Silkeborg Kommune har ved brev af 9. juni 2011 underrettet berørte grundejere, herunder Dem, om projektforslaget. Projektforslaget var ikke vedlagt brevet, men brevet indeholdte oplysning om, at ansøgningen om tilslutningspligt var offentliggjort på kommunens hjemmeside og i øvrigt kunne rekvireres hos kommunen. Grundejere fik i den forbindelse 4 uger til at fremkomme med eventuelle bemærkninger til projektforslaget. De berørte grundejere har endvidere modtaget skriftlig meddelelse om projektets godkendelse og pålægget om tilslutningspligt, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 5 og § 20, stk. 1. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at kommunens behandling af projektforslaget er sket i overensstemmelse med reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen, herunder reglerne i bekendtgørelsens §§ 4, 5, og 20, stk. 1.

Som nævnt indledningsvis er kommunen tillagt et meget vidt skøn ved vurderingen af projektforslag for tilslutningspligt, og hermed hvorvidt kommunen ønsker at pålægge tilslutningspligt. Silkeborg Kommunens afgørelse af 7. marts 2012 om at godkende projektforslaget om tilslutningspligt er efter Energiklagenævnets opfattelse baseret på saglige hensyn, herunder miljøhensyn, at etablering af fjernvarme efter kommunens opfattelse vil betyde en bedre og mere fleksibel udnyttelse af energiresourcer, og at pålæggelse af tilslutningspligt er en forudsætning for, at værket vil foretage de nødvendige store investeringer for udbredelse af fjernvarmen til området.

For så vidt angår det af Dem anførte om de samfundsøkonomiske beregninger/vurderinger ved omlægning fra individuel naturgas til fjernvarme bemærker Energiklagenævnet, at pålæggelse af tilslutningspligt og ændring af områdeafgrænsningen mellem fjernvarmeforsyning og individuel naturgasforsyning i retlig henseende er to forskellige og uafhængige projekter. Tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg pålægges i medfør af tilslutningsbekendtgørelsens regler, og ændring af områdeafgrænsningen skal godkendes efter projektbekendtgørelsens regler⁵. At Silkeborg Kommune som en del af begrundelsen på pålæggelse af tilslutningspligt har henvist til de samfundsøkonomiske beregninger, der er foretaget i det andet projektforslag om ændring af områdeafgrænsningen, og at kommunen fejlagtigt har henvist til projektbekendtgørelsen som hjemmel for de påklagede afgørelser ændrer ikke ved, at pålæg af tilslutningspligt alene kan ske med hjemmel i tilslutningsbekendtgørelsen, og ikke med hjemmel i projektbekendtgørelsen.

Projektbekendtgørelsen, der omhandler godkendelse af mere generelle projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, herunder projekter for distributionsnet og transmissionsnet, indeholder regler om udfærdigelse af samfundsøkonomiske beregninger m.v. Konverteringsprojektet, hvor områdeafgrænsningen mellem fjernvarmeforsyning og individuel naturgasforsyning blev ændret, blev godkendt efter projektbekendtgørelsens regler ved Silkeborg Kommunes afgørelse af 8. juni 2011. Energiklagenævnet kan ikke i forbindelse med denne klagesag tage stilling til spørgsmål, der vedrører konverteringsprojektet, herunder spørgsmålet om dette projektforslags samfundsøkonomiske beregninger/vurderinger. Energiklagenævnet bemærker herved, at kommunens afgørelse af 8. juni 2011 om godkendelse af konverteringsprojektet ikke har været indbragt for Energiklagenævnet, og at klager over kommunens afgørelser efter projektbekendtgørelsen skal indbringes for Energiklagenævnet af klageberettigede personer eller virksomheder inden 4 uger fra meddelelse af afgørelsen, jf. projektbekendtgørelsens § 29, stk. 2.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Side 11 af 15

⁵ Bekendtgørelse nr. 1295 af 13. december 2005 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg. Bekendtgørelsen er nu erstattet af bekendtgørelse nr. 795 af 12. juli 2012 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Det er herefter samlet set Energiklagenævnets opfattelse, at Silkeborg Kommunes behandling af projektforslaget om tilslutningspligt er sket i overensstemmelse med reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen. Det, som De i øvrigt har anført, kan ikke føre til et andet resultat. Energiklagenævnet bemærker endvidere, at det hverken af Deres klage eller af sagens øvrige oplysninger fremgår, at der skulle være særlige forhold, som gør, at netop Deres ejendom konkret ikke kan pålægges tilslutningspligt.

Ad Afslag på dispensation fra tilslutningspligten

Af tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, fremgår, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde efter ansøgning kan beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt, skal fritages fra tilslutning (dispensation), ligesom der i visse tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen. De særlige tilfælde er ikke nærmere definerede eller beskrevet i tilslutningsbekendtgørelsen. I henhold til Energiklagenævnets praksis kan kommunen imidlertid f.eks. give dispensation eller forlænge tilslutningsfristen på 9 år, hvis omkostningerne ved at skifte til fjernvarme og/eller udgifterne til de løbende, faste omkostninger, der er forbundet med tilslutningspligten, medfører, at ejendommens ejer derved bringes i en økonomisk urimelig situation. Kommunen må i den forbindelse udøve et konkret skøn over ejerens økonomiske forhold sammenholdt med udgiften til at skifte til fjernvarme og/eller de løbende, faste udgifter. Det følger af Energiklagenævnets praksis, at kommunalbestyrelsen er tillagt et vidt skøn ved vurderingen af, om der bør meddeles dispensation. Kommunalbestyrelsen kan lægge vægt på hensynene i tilslutningsbekendtgørelsens § 15 samt andre saglige og lovlige kriterier. Kommunalbestyrelsen kan bl.a. inddrage lokale forhold, herunder miljøforhold. Kommunalbestyrelsen skal dog ved hver enkelt dispensationssag foretage en konkret vurdering af sagens forhold.

Energiklagenævnet er enigt med Silkeborg Kommune i, at De, når tilslutningspligten er ved at indtræde, kan indsende en ny ansøgning om dispensation til kommunen, hvis De på dette tidspunkt mener, at tilslutningspligten vil sætte Dem i en urimelig situation, da det først på dette tidspunkt reelt kan vurderes, om De vil blive bragt i en urimelig situation. Energiklagenævnet har herved ikke taget stilling til, om Deres nuværende økonomiske situation kan betragtes som et særligt tilfælde i medfør af tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1. Ansøgningen bør, for så vidt angår oplysninger om Deres økonomiske forhold, omfatte oplysninger om bl.a. samtlige indtægter og udgifter i husstanden, aktiver og passiver sammenholdt med forskudsopgørelser og årsopgørelser for relevante år. Kommunens senere afgørelse om dispensation vil kunne indbringes for Energiklagenævnet.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Side 12 af 15

Ad Afslag på fritagelse fra tilslutningspligten

Ad Træfyret

Reglerne om fritagelse fra tilslutningspligt fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 15. Tilslutningsbekendtgørelsens § 15, nr. 2, vedrører bygninger, der er indrettet med bl.a. træfyr, og hvor træfyret efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand. Energistyrelsen har i august 1998 udsendt en vejledning til den dagældende tilslutningsbekendtgørelses § 12, stk. 1, nr. 2, der i indhold svarer til § 15, nr. 2, om bygninger, der er indrettet med vedvarende energianlæg, herunder træfyr (se bilag 3). Det fremgår heraf bl.a., at et træfyr er et fyringsanlæg, der er konstrueret til og alene kan anvendes til fyring med træ, f.eks. træflis, træpiller eller helt træ. Denne fortolkning fremgår tillige af Energiklagenævnets faste praksis.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Side 13 af 15

Det fremgår af oplysningerne i sagen, herunder det udfyldte skema "Oplysninger om bygningens eksisterende varmeinstallation", at Deres træfyr er en brændeovn. Da De har installeret en brændeovn og ikke et træfyr, er Deres ovn således ikke omfattet af bestemmelsen i tilslutningsbekendtgørelsens § 15, nr. 2. Energiklagenævnet tiltræder på denne baggrund også Silkeborg Kommunes afgørelse for så vidt angår dette punkt.

Ad Uforholdsmæssig bekostelig

Det fremgår af bekendtgørelsens § 15, nr. 1, at bygninger, hvor omstillingen til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssigt bekosteligt, er fritaget fra tilslutningspligt. Efter Energiklagenævnets opfattelse skal vurderingen af, om en omstilling til fjernvarme er uforholdsmæssig bekostelig i henhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 15, nr. 1, foretages i forhold til de omkostninger, der vedrører den fysiske omstilling. Omkostningerne til en eventuel tilslutningsafgift skal således ikke indgå i vurderingen.

Energiklagenævnet bemærker, at en omstilling til fjernvarme af en ejendom, der har et vandbåret anlæg, som udgangspunkt ikke vil være uforholdsmæssigt bekostelig. Af Energistyrelsens vejledning fra august 1998 (se bilag 3) fremgår dog bl.a., at der ved vurderingen af, om en omstilling til fjernvarme vil være uforholdsmæssig bekostelig, skal foretages en konkret vurdering af omkostningerne, og at det afgørende for denne vurdering er, hvad det vil koste ejeren at gennemføre omstillingen. Af vejledningen fremgår endvidere at omkostningerne kan være uforholdsmæssige, når et enstrengt anlæg skal ombygges til et tostrengt anlæg for at udnytte forsyningsselskabets leverancer tilfredsstillende. Energiklagenævnet er enig heri. Hvis der i den konkrete sag foreligger oplysninger, som giver anledning til at foretage en vurdering i hen-

hold til tilslutningsbekendtgørelsens § 15, nr. 1, skal der derfor foretages en konkret vurdering af, hvad det vil koste at omstille den enkelte ejendom til fjernvarmeforsyning, og om denne omkostning er uforholdsmæssig bekostelig. Silkeborg Kommune har vurderet, at en omstilling af Deres ejendom ikke vil være uforholdsmæssig bekostelig. Silkeborg Kommune ses imidlertid ikke at have indhentet yderligere oplysninger vedrørende de konkrete omkostninger ved omstillingen af Deres ejendom til fjernvarme. Kommunen har således ikke haft det fornødne grundlag til at foretage den konkrete vurdering af, om Deres ejendom er omfattet af bestemmelsen i tilslutningsbekendtgørelsens § 15, nr. 1.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Side 14 af 15

Silkeborg Kommunes afgørelser lider på denne baggrund af en væsentlig mangel. Afgørelserne er derfor ugyldige. Energiklagenævnet ophæver på denne baggrund Silkeborg Kommunes afgørelser og hjemviser sagen til fornyet behandling i kommunen. Energiklagenævnet har ikke fundet det hensigtsmæssigt, at nævnet reparerer kommunens afgørelse og som første instans tager stilling hertil. Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, at De og værket fortsat skal have mulighed for at få sagen prøvet ved to instanser. Energiklagenævnet finder det derfor rettest, at Silkeborg Kommune indhenter yderligere oplysninger i sagen og foretager denne vurdering, jf. bekendtgørelsens § 15, nr. 1. Silkeborg Kommune skal således som første instans indhente de nødvendige oplysninger og foretage en konkret vurdering af spørgsmålet om, hvorvidt det vil være uforholdsmæssigt bekosteligt at omstille Deres ejendom til fjernvarme. Silkeborg Kommunes afgørelse herom vil kunne påklages til Energiklagenævnet, hvis betingelserne herfor er opfyldte.

Ad Lavenergibebyggelse

I forbindelse med Deres parthøringssvar har De fremsendt beregninger, der efter Deres vurdering påviser, at Deres ejendom er opført som en lavenergibebyggelse, der skal fritages fra tilslutningspligten. Af tilslutningsbekendtgørelsens § 15, nr. 6, fremgår, at eksisterende lavenergibygninger, jf. bekendtgørelsens § 1, nr. 2, litra a og b, er fritaget fra tilslutningspligten. Da De først har fremført dette forhold i forbindelse med Energiklagenævnets behandling af sagen, har Silkeborg Kommune ikke haft lejlighed til at tage stilling til dette forhold. Energiklagenævnet finder det imidlertid retteste, hvis Silkeborg Kommune som første instans indhenter de nødvendige oplysninger og foretager en konkret vurdering af spørgsmålet om, hvorvidt Deres ejendom kan betragtes som en eksisterende lavenergibygning i forbindelse med kommunens fornyede behandling af sagen, jf. ovenfor. Da sagen er hjemvist til Silkeborg Kommune af andre årsager, har Energiklagenævnet ikke foretaget partshøring af værket over de fremsendte beregninger. Silkeborg Kommunes afgørelse om spørgsmålet om, hvorvidt Deres ejendom er et eksisterende lavenergibebyggelse, vil kunne påklages til Energiklagenævnet, hvis betingelserne herfor er opfyldte.

Afgørelsen er truffet i henhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 21, stk. 1, jf. varmemforsyningslovens § 26, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af Energiklagenavnets formand efter punkt 2 i formandsbemyndigelsen af 30. november 2009 efter varmemforsyningsloven. Bemyndigelsen er offentliggjort på Energiklagenavnets hjemmeside: www.ekn.dk under menupunktet "Forretningsorden".

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

31. januar 2013

J.nr. 1021-12-109-27

SSH-EKN

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter tilslutningsbekendtgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 21, stk. 5, jf. varmemforsyningslovens § 26, stk. 4.

Side 15 af 15

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenavnets hjemmeside: www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

for Poul K. Egan
Nævnnsformand

og i dennes fravær og efter bemyndigelse underskrevet af

Henrik Chieu
Sekretariatschef